

Silmänpohjan ikärappeuma

Silmänpohjan tarkannäkemisen alueen rappeumamuutokset ovat hyvin tavallisia. Ikään liittyviä rappeumamuutoksia voidaan nähdä jopa joka kolmannella yli 75-vuotiaalla suomalaisella. Rappeumamuutoksia voidaan todeta kuitenkin jo 50-vuotiailla tai jopa nuoremmilla, jos verkkokalvo on voimakkaan likinäköisyyden tai aiempien tulehdusten vaurioittama, mutta muutokset lisääntyvät selvästi iän myötä.

Keskeisen silmänpohjan ikärappeuma näkyy näöntarkkuuden heikentymisenä, lukemisen vaikeutumisena sekä suorien ääriviivojen mutkitteluna. Keskeiseen näkökenttään voi ilmaantua tummia läiskiä tai lukiessa osa kirjaimista voi hävitä.

Ikärappeumaa on kahta eri muotoa, niin kutsuttua kuivaa ja kosteaa ikärappeumaa. Kuivassa ikärappeumassa verkkokalvon kerrosten väliin vähitellen kertyy kuona-aineita ja verkkokalvon kerrokset ohentuvat niin, että näkeminen vaikeutuu. Kuivaan ikärappeumaan ei tällä hetkellä ole olemassa parantavaa lääkkeellistä hoitoa.

Kosteaa ikärappeuman muotoa on vain joka viidennellä tai joka kymmenennellä ikärappeumaa sairastavalla potilaalla. Suurin osa näön voimakkaasta heikkenemisestä kuitenkin aiheutuu kosteasta ikärappeumasta. Verkkokalvon alle kasvaa uusia, heikkoja verisuonia, jotka aiheuttavat tarkannäkemisen alueen turvotusta, verenvuotoja ja näön huononemisen. Uudissuonien kasvua ja turvotuksen kehittymistä voidaan estää silmän sisäisesti toistuvina pistoksina annosteltavilla verisuonten kasvua estävillä lääkeaineilla, joista käytössämme ovat Lucentis® ja Avastin®. Varhaisessa vaiheessa annetulla hoidolla voidaan ikärappeumamuutoksen eteneminen noin neljällä viidestä potilaasta pysäyttää ja osalla potilaista näöntarkkuus voi parantua. Yleisimmin hoito aloitetaan kolmella, kuukauden välein annettavalla pistoksella, minkä jälkeen silmänpohjan tilaa seurataan ja tarvittaessa annetaan lisäpistoksia, jos rappeuma ei ole annetuilla pistoksilla rauhoittunut tai todetaan uusia muutoksia. Keskimäärin pistoksia tarvitaan ensimmäisen hoitovuoden aikana 3-6, mutta määrässä esiintyy huomattavaa yksilöllistä vaihtelua.

Käytössämme on korkealaatuiset kuvantamislaitteet tarkannäkemisen alueen kerroskuvauksia ja verisuonten väriainetutkimuksia varten. Niillä ikärappeuman toteaminen ja seuraaminen on vaivatonta ja luotettavaa.